

prima instanță: G.Colev
instanța de apel: G.Vavrin, T.Dimitriadi, I.Dănăilă

dosarul nr. 2ra-1066/16

ÎNCHEIERE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Dragu Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Rușica Alexandra împotriva Primăriei mun. Comrat, intervenienți accesorii Consiliul mun. Comrat, Mitioгло Stepan și Rușica Constantin privind anularea dispoziției și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către Rușica Alexandra, casată hotărîrea Judecătoriei Comrat din 15 septembrie 2014 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La data de 28 septembrie 2012, Rușica Alexandra s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Comrat, intervenienți accesorii Consiliul mun. Comrat, Mitioгло Stepan și Rușica Constantin privind anularea dispoziției și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii Rușica Alexandra a indicat că, potrivit pct. 1 din decizia Consiliului mun. Comrat nr.7 „Cu privire la transmiterea în proprietate privată a terenurilor aferente”, proprietarilor caselor de locuit li se transmite în proprietate privată terenul aferent caselor de locuit, construcțiilor auxiliare și grădinilor.

Tot în decizia enunțată era prevăzut că, în cazul în care suprafața terenului aferent casei este mai mare de cât suprafața real folosită de proprietarul casei, stabilită în documentele de acordare a terenului pentru construcții și exploatarea caselor de locuit, la propunerea primăriei se emite decizia privind transmiterea acestei suprafețe proprietarului terenului în proprietate.

Afirmă reclamanta că, decizia vizată a fost emisă în conformitate cu art. 11 din Codul funciar și a pct. 6 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată lotul de pământ de pe lângă casă în orașe, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.984 din 21.09.1998, conform căreia lotul de pe lângă casă se

transmite proprietarilor conform documentelor de acordare a terenurilor pentru construcția și exploatarea locuințelor, inclusiv și în baza contractului de acordare în folosință a terenului pe un termen nelimitat.

Susține că, la momentul emiterii și executării deciziei, conform documentelor de acordare a terenurilor pentru construcția și exploatarea locuințelor, lui Rușica Ilie și Rușica Alexandra i-a fost acordat teren cu suprafața de 0,1354 ha, iar lui Rușica Constantin i-a fost acordat teren cu suprafața de 0,0375 ha.

În baza acestor documente, Primăria mun. Comrat a eliberat titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren, după cum este prevăzut în pct. 2 din decizia Consiliului mun. Comrat nr.7 din 14.06.2001.

Menționează reclamanta că, ulterior Primarul mun. Comrat încalcând decizia Consiliului municipal și a prevederilor legale, a emis dispoziția nr.877 din 15.11.2001, conform căreia neîntemeiat prin aprobarea planurilor cadastrale și a hotarelor terenurilor a fost schimbată suprafața loturilor de pământ aflate în folosință legală a lui Rușica Ilie, Rușica Alexandra și Rușica Constantin.

În rezultatul emiterii dispoziției enunțate, suprafața lotului de pământ de pe lângă casă, aflat în folosința soților Rușica Ilie și Rușica Alexandra, a fost micșorat de la 0,1354 la 0,0578 ha, iar suprafața lotului de pământ de pe lângă casă, aflat în folosința lui Rușica Constantin, a fost majorat de la 0,0375 până la 0,1178 ha.

În acest context indică reclamanta că, de către autoritatea publică locală nu a fost emisă o decizie privind acordarea lui Rușica Constantin suplimentar a unui careva lot de pământ de pe lângă casă. Mai mult ca atât, acest fapt nu rezultă și nici din pct.2 al deciziei Consiliului mun. Comrat nr.7 din 14.06.2001.

Consideră dispoziția Primarului mun. Comrat nr. 877 din 15.11.2001 ilegală și neîntemeiată, deoarece lui Rușica Constantin i-a fost acordat lotul de teren cu suprafața de 0,0803 ha, aflat în folosință legală a lui Rușica Ilie și Rușica Alexandra și, care urma a fi atribuit acestora conform normelor legale, cu eliberarea documentelor care confirmă dreptul de proprietate.

În acest sens, la data de 26 iulie 2012, a expediat o cerere prealabilă în adresa Primarului mun. Comrat, care a rămas fără soluționare, motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând anularea dispoziției Primarului mun. Comrat nr.877 din 15.11.2001, în partea aprobării planurilor cadastrale și a hotarelor terenurilor situate în mun. Comrat, str. Gogolea, 15a și str. Fedico, 58 și transmiterea acestora în proprietate; anularea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale 9601208091 și 9601208092; obligarea Primarului mun. Comrat de a elibera noi titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale 9601208091 și 9601208092 în limitele stabilite de documentele de transmitere a terenului pentru construcții și exploatarea caselor de locuit.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 18 martie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de către Rușica Alexandra a fost admis parțial, fiind dispusă anularea ca fiind ilegală a dispoziției Primarului mun. Comrat nr.877 din 15.11.2001, în partea aprobării planurilor cadastrale și hotarele loturilor de teren situate în mun. Comrat, str. Gogolea 15a și de pe str. Fedico 58 și transmiterea acestora în proprietate. S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de

teren cu nr. cadastrale 9601208091 și 9601208092. În rest, pretențiile au fost respinse (vol.I,f.d.80).

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2013, a fost admis apelul declarat de către Rușica Constantin, fiind casată hotărârea Judecătoriei Comrat din 18 martie 2013, pricina fiind remisă spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (vol.I,f.d.164).

După rejudecarea cauzei, la data de 11 august 2014, Rușica Alexandra a depus o cerere de modificare a cerințelor, solicitând anularea dispoziției Primarului mun. Comrat nr.138 din 18.02.2002, în partea aprobării planurilor cadastrale și hotarelor loturilor de pământ, situate în mun. Comrat, str. Gogolea, 15a și str. Fedico, 58 și transmiterea acestora în proprietate; anularea ca ilegale a titlurilor de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenurilor cu nr. cadastrale 9601208091 și 9601208092; obligarea Primarului mun. Comrat să elibereze noi titluri de autentificare a dreptului de proprietate asupra loturilor de teren de pe lângă casă cu nr. cadastrale 9601208091 și 9601208092 în mărimile stabilite de documentele de acordare a terenurilor pentru construcții și exploatarea locuințelor.

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 15 septembrie 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de către Rușica Alexandra a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (vol.I,f.d.239).

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Rușica Alexandra a declarat apel.

La data de 16 octombrie 2014, judecătorul Curții de Apel Comrat – Elena Dimina a declarat cerere de abținere. Drept rezultat, la aceeași dată, Președintele Curții de Apel Comrat, Afanasii Curdov a dispus transmiterea dosarului instanței ierarhic superioare pentru soluționarea declarației de abținere și strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (vol.I,f.d.263,264).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2014, a fost admisă declarația de abținere a judecătorului Curții de Apel Comrat – Elena Dimina, iar pricina civilă enunțată a fost strămutată pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Cahul (vol.I,f.d.266-267).

La 15 ianuarie 2015, apelanta Rușica Alexandra a decedat (vol.II,f.d.22).

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 05 februarie 2015, a fost suspendat procesul civil până la determinarea succesorului în drepturi a apelantei Rușica Alexandra, decedată la 15 ianuarie 2015 (vol.II,f.d.29).

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 23 iulie 2015, procesul civil a fost reluat (vol.II,f.d.46).

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, a fost dispusă înlocuirea apelantei Rușica Alexandra cu succesorul ei în drepturi, Dragu Maria (vol.II,f.d.64).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Rușica Alexandra, casată hotărârea Judecătoriei Comrat din 15 septembrie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de către Rușica Alexandra a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (vol.II,f.d.66).

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 21 ianuarie 2016 Dragu Maria a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind anularea dispoziției și a

titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.II,f.d.91-101).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 20 octombrie 2015 (vol.II,f.d.66), iar recursul a fost depus la 21 ianuarie 2016 (vol.II,f.d.91-101).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Dragu Maria a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Dragu Maria, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Dragu Maria, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Dragu Maria, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Dragu Maria, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Dragu Maria, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi